binnen de Staat worden geheven dan wel, bij gebreke van vergelijkbare nationale produkten, ten doel hebben om binnen de in het Verdrag getrokken grenzen zodanige binnenlandse belastingen te compenseren.
In sommige gevallen mag voor een bepaalde en werkelijk verleende dienst een daaraan evenredige tegenprestatie worden verlangd.

In de zaak 24-68

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, ten deze vertegenwoordigd en bijgestaan door Mr. S. Gaudenzi, gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij Mr. E. Reuter, juridisch adviseur van de Commissie, kantoor houdende aldaar 4, Boulevard Royal,

verzoekster,

tegen

ITALIAANSE REPUBLIEK, ten deze vertegenwoordigd door A. Maresca, gevolmachtigd minister, als gemachtigde, bijgestaan door Mr. P. Peronaci, plaatsvervangend rijksadvocaat (sostituto dell'Avvocato generale dello Stato), domicilie gekozen hebbende op de Italiaanse Ambassade te Luxemburg,

verweerster,

waarin aan het Hof van Justitie is verzocht voor recht te verklaren, dat de Italiaanse Republiek ingevolge het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap op haar rustende verplichtingen heeft geschonden door een belasting, genaamd statistiekrecht („diritto di statistica"), te heffen op naar andere Lid-Staten uitgevoerde waren — zulks in strijd met artikel 16 van genoemd Verdrag — en door een belasting, genaamd statistiekrecht („diritto di statistica") te heffen op uit andere Lid-Staten ingevoerde waren waarop 's Raads verordeningen betreffende een aantal gemeenschappelijke ordeningen der landbouwmarkten van toepassing zijn — zulks in strijd met genoemde verordeningen —, wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: R. Lecourt, President, A. Trabucchi en J. Mertens de Wilmars (Rapporteur), Kamerpresidenten, A.M. Donner, W. Strauß, R. Monaco en P. Pescatore, Rechters, Advocaat-Generaal: K. Roemer, Griffier: A. Van Houtte, het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — De feiten

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten kunnen worden samengevat als volgt :

Reeds voor de inwerkingtreding van het E.E.G.-Verdrag hief de Italiaanse Republiek op ingevoerde en uitgevoerde waren een belasting, genaamd statistiekrecht.

Deze heffing, thans berustende op artikel 42 van de inleidende bepalingen van het bij decreet van de President der Republiek no. 723 van 26 juni 1965 goedgekeurde douanetarief, beloopt thans een vast bedrag van 10 Lire per ton (kwintaal) c.q. per dier of voertuig met een minimum van 10 Lire en is in elk geval, ook over zeer geringe partijen, verschuldigd.

Ingevolge artikel 42 van het decreet zijn transitogoederen niet aan deze heffing onderworpen, terwijl voorts in artikel 43 een aantal deels algemene deels speciale vrijstellingen is voorzien (zo voor de grensbewoners onderscheidenlijk voor zwavel en luchtvaartuigen).

De Commissie is op grond van te dien aanzien bij de Italiaanse autoriteiten ingewonnen inlichtingen van mening, dat hier van een heffing van gelijke werking als bij invoer en uitvoer geheven douanerechten sprake is; aangezien de Italiaanse overheid reeds had verklaard een tegengesteld standpunt in te nemen, heeft de Commissie de in artikel 169 van het Verdrag bedoelde procedure ingeleid en de Regering van de Italiaanse Republiek in twee brieven, beide gedagtekend 24 november 1966, uitgenodigd haar opmerkingen binnen één maand in te dienen.

De eerste brief betreft de vraag of het statistiekrecht op naar Lid-Staten uitgevoerde waren met artikel 16 van het Verdrag verenigbaar is.

In de tweede brief wordt vastgesteld dat de Italiaanse Republiek het statistiekrecht op ingevoerde waren als bedoeld in de bepalingen van 's Raads verordeningen nos. 19, 20, 21, 22, 13/64/EEG, 14/64/EEG, 16/64/EEG en 136/66/EEG — die thans met uitzondering van verordening no. 136/66 zijn ingetrokken en vervangen door de verordeningen nos. 120/67, 121/67, 122/67, 123/67, 804/68, 805/68 en 359/67 — niet heeft ingetrokken en wordt verweerster uitgenodigd haar standpunt te bepalen nopens de vraag of bedoeld recht met genoemde verordeningen verenigbaar is.

Ten slotte deed de Commissie een eveneens 24 november 1966 gedateerde richtlijn uitgaan, inhoudende dat het statistiekrecht op de invoer van andere produkten dan landbouwprodukten in de zin van een marktverordening met inachtneming van een daarin omschreven ritme moest worden afgeschaft.

In hoeverre de Italiaanse Regering aan deze richtlijn gevolg heeft gegeven, is voor het Hof niet in geding.

De Italiaanse Regering deed in twee brieven van 23 december 1966 en 23 februari 1967 haar opmerkingen aan de Commissie toekomen en heeft daarin haar opvatting gehandhaafd, dat het statistiekrecht niet met een heffing van gelijke werking als douanerechten mag worden gelijkgesteld.

Toen deze opmerkingen niet werden aanvaard, heeft de Commissie in twee documenten van 7 november 1967 — onderscheidenlijk betreffende het bij uitvoer geheven statistiekrecht en dat bij invoer geheven op landbouwprodukten waarvoor een marktverordening geldt — een met redenen omkleed advies uitgebracht als bedoeld in artikel 169, alinea 1, van het Verdrag, volgens hetwelk de Italiaanse Republiek bepaalde krachtens het Verdrag op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen en waarin haar een termijn van een maand werd verleend om zich naar het advies te gedragen.

De Italiaanse Republiek diende vervolgens op 21 december 1967 van repliek.
De Commissie heeft zich met één enkel verzoekschrift, gedagtekend 27 september 1968, tot het Hof van Justitie gewend; het is op 5 oktober 1968 ter Griffie gedeponeerd.

II — Conclusies van partijen

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage :

„a) te verstaan, dat de Italiaanse Republiek door heffing op naar andere Lid-Staten uitgevoerde waren van de belasting, genaamd statistiekrecht, de ingevolge artikel 16 van het E.E.G.-Verdrag op haar rustende verplichtingen heeft geschonden;

b) te verstaan, dat de Italiaanse Republiek door heffing op uit andere Lid-Staten ingevoerde waren waarop 's Raads verordeningen betreffende een aantal gemeenschappelijke ordeningen der landbouwmarkten van toepassing zijn, van de belasting genaamd statistiekrecht, de verplichtingen, op haar rustende ingevolge artikel 189 van het E.E.G.-Verdrag, zijn de navolgende artikelen dier verordeningen : art. 21 lid 1 van verordening no. 120/67/EEG, art. 19 lid 1 van verordening no. 121/67/EEG, art. 13 lid 1 van verordening no. 122/67/EEG, art. 13 lid 1 van verordening no. 123/67/EEG, art. 22 lid 1 van verordening no. 804/68/EEG, art. 22 lid 1 van verordening no. 805/68/EEG, art. 23 lid 1 van verordening no. 359/67/EEG, art. 3 lid 1 van verordening no. 136/66/EEG, heeft geschonden;

c) de Italiaanse Republiek in de kosten van het geding te veroordelen."

Verweerster concludeert dat het den Hove behage :
„het in de aanvang genoemde beroep van de Commissie der Europese Gemeenschappen, gedagtekend 27 september 1968, af te wijzen; de Commissie in de kosten van het geding te veroordelen."

III — Het procesverloop

De procedure heeft een normaal verloop gehad. Het Hof heeft, gezien het rapport van de Rechter-Rapporteur en de Advocaat-Generaal gehoord, besloten zonder voorafgaande instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.
De zaak is op 7 mei 1969 namens partijen bepleit.
De Advocaat-Generaal heeft ter terechtzitting van 21 mei 1969 zijn conclusie genomen.

IV — Middelen en argumenten van partijen

A — Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Verweerster betwist de ontvankelijkheid van het beroep niet.

B — De hoofdzaak

Beide partijen stellen slechts verdeeld te worden gehouden door de vraag, of het statistiekrecht een heffing van gelijke werking als douanerechten is.

1 — *Verzoekster* maakt in haar analyse onderscheid tussen het statistiekrecht op ingevoerde en dat op uitgevoerde waren; haars inziens moet worden gesproken van twee in juridisch opzicht verschillende overtredingen; de rechten worden bij invoer respectievelijk bij uitvoer geheven, zodat sprake is van twee verschillende belastingen, welker werking gelijk is aan die van bij invoer onderscheidenlijk bij uitvoer geheven douanerechten.
Verweerster antwoordt, dat aan de redenering van de Commissie een vitrium originis kleeft : zij splitst het statistiekrecht in twee verschillende — respectievelijk met de invoer en met de uitvoer verband houdende — rechtsbegrippen, terwijl bij de beoordeling van het rechts-

karakter der litigieuze belasting haar wezenlijke aard in aanmerking moet worden genomen; er mogen geen twee afzonderlijke kwesties van worden gemaakt; verweerster acht zulks trouwens onwettig.

2 — Het begrip „heffing van gelijke werking"

Verzoekster betoogt, dat alle eenzijdig ingevoerde belastingen op geïmporteerde waren, welke niet worden geheven van op de binnenlandse markt verkochte nationale produkten, heffingen van gelijke werking als bij invoer geheven douanerechten zijn; met een beroep op 's Hofs Jurisprudentie betoogt zij, dat gelijkheid van werking van belastingen en douanerechten het enig ten deze hanteerbaar criterium is.
Voor wat heffingen van gelijke werking als bij uitvoer geheven douanerechten betreft, mag volgens de Commissie bij wege van analogie worden verwezen naar de werking van bij uitvoer geheven douanerechten. Alle eenzijdig ingevoerde belastingen op uitgevoerde waren, welke niet worden geheven van op de binnenlandse markt verkochte nationale produkten zijn dan heffingen met gelijke werking. Evenals bij uitvoer geheven douanerechten leiden zij ertoe, dat uitgevoerde waren duurder worden dan die bestemd voor de nationale markt.
Verweerster heeft geantwoord, dat het Hof van Justitie zich tot nu toe niet had uit te spreken over het rechtsverschijnsel van een belasting wegens grensoverschrijdend goederenverkeer — waarbij weinig ter zake doet in welke richting zodanige overschrijding plaats vindt —.
Alvorens tot eliminering der litigieuze belasting kan worden overgegaan dienen — en de Commissie heeft zulks in antwoord op een in het Parlement gestelde vraag ook beloofd — de verschillende aan de grenzen tussen Lid-Staten geheven belastingen van niet-douanerechtelijke aard te worden bestudeerd teneinde, zonodig op grondslag van richtlijnen van de Raad, tot een uniforme toepassing te komen.
Verzoekster antwoordt dat al moge deze materie van complexe aard zijn, er geen aanleiding bestaat tevoren bepaalde regels op te stellen; het gaat er slechts om de verdragsvoorschriften op concrete gevallen toe te passen; in ieder geval biedt het Verdrag geen grondslag voor ten deze door de Raad te geven richtlijnen.

3 — De aard van het statistiekrecht

Wat de kenmerken van het statistiekrecht betreft, stelt *verzoekster* dat het een heffing van gelijke werking als douanerechten is:
a) omdat het niet wordt geheven op binnenlandse en voor de binnenlandse markt bestemde waren, doch wel op in- en uitvoer,
b) omdat voor zoveel de invoer betreft, geen enkele binnenlandse belasting in de zin van artikel 95 van het Verdrag de heffing van dit recht vermag te rechtvaardigen,
c) omdat het een discriminerende werking heeft, zij het — kwantitatief gezien — niet in ernstige mate.

Verweerster antwoordt in de eerste plaats dat het statistiekrecht naar aard, kenmerken en werking geen belasting van fiscale aard is, zodat de bepalingen van het E.E.G.-Verdrag betreffende heffingen van gelijke werking niet van toepassing zijn.
Dit recht (geheven tot een onaanzienlijk bedrag dat op de markt geen enkele verstorende invloed kan uitoefenen) houdt volgens haar ten nauwste verband met de doeleinden der statistiek. De Italiaanse Regering wenste altijd al over een volledig overzicht en volstrekt nauwkeurige gegevens betreffende het in- en uitgaand goederenverkeer te beschikken. Daartoe heeft zij dit recht — dat uitsluitend de invoerende en uitvoerende ondernemers treft — in het leven geroepen.
Deze belasting hangt dus met het bijzondere karakter der Italiaanse markt samen.
Het statistiekrecht correspondeert trouwens met een aan de ondernemers bewezen dienst; zij kunnen zich nu met absolute nauwkeurigheid van de goederenbeweging op de hoogte stellen. Ter vergoeding van de kosten, verbonden aan deze nauwkeurige informatie (nauwkeuriger dan die welke men aan achteraf door de bureaus voor de statistiek opgemaakte overzichten kan ontlenen) hebben de ondernemers het litigieuze recht te betalen.
De importeur neemt op deze wijze een betere concurrentiepositie op de Italiaanse markt in.

Een zelfde voordeel geniet de exporteur in den vreemde. Het systeem brengt mede, dat men beter in staat is zich, over en weer, een plaats op de verschillende markten te verzekeren.
Het Hof heeft het, aldus verweerster, in zijn jurisprudentie geenszins gevaarlijk of met het Verdrag strijdig geacht van de verschillende ondernemers betaling voor een bewezen dienst te verlangen. Het argument dat men een markt zonder meer zou kunnen isoleren door verhoging der aan de dienst verbonden kosten is niet ter zake dienende; in de hypothese waarvan de Commissie uitgaat belet niets haar tegen een Staat die deze weg inslaat een procedure aanhangig te maken.
Verzoekster heeft geantwoord, dat het uiterst geringe bedrag der heffing bij de bepaling van haar rechtskarakter niet in aanmerking mag worden genomen en dat van beloning voor een bewezen dienst geen sprake is, immers slechts door de betrokken importeur persoonlijk genoten diensten mogen, eventueel, tot het vorderen van een contraprestatie aanleiding geven.
Volgens verzoekster beoogt de Italiaanse Republiek een uiterst gevaarlijke wijziging der jurisprudentie, welke alle op grondslag van het criterium der gelijke werking verkregen resultaten in gevaar zou brengen; zou het statistiekrecht niet als heffing met gelijke werking worden beschouwd, dan zou de Commissie niet weten op grond van welke argumenten een belasting welke zich slechts door de veel hogere kosten der „dienstverlening" zou onderscheiden, zou kunnen worden verboden; zelfs zouden dan ter financiering van bedoelde dienst prohibitieve tarieven kunnen worden toegepast.
Verweerster is voorts van mening dat zij, zelfs als het statistiekrecht volgens het Hof als van fiscale aard zou zijn te beschouwen, gerechtigd is tot heffing van een belasting welke met betrokkene's handelsactiviteiten op objectieve wijze in verband staat, zolang zij geen discriminerend karakter draagt.
Het is in dit verband logisch, dat het statistiekrecht de importerende en exporterende ondernemers treft, doch niet op in Italië verkochte produkten drukt; het heeft trouwens een ander doel dan belastingen op binnenlandse produkten.
Verweerster heeft voorts gewezen op de niet-protectionistische en niet-discriminerende aard van dit recht en op het feit, dat dit recht noch op de binnenlandse noch op de intra-communautaire markt tot verstoringen leidt.
Het recht treft alle — binnenlandse en buitenlandse — waren; er wordt tussen in- en uitvoer geen enkel onderscheid gemaakt als gevolg waarvan eerstgenoemde duurder zou worden dan laatstgenoemde of omgekeerd. De heffing aan de grens per handelstransactie maakt een ongelijke verdeling van lasten — waardoor de ene ondernemer ten opzichte van de andere in het nadeel zou geraken — onmogelijk.
Blijkens verschillende eigenaardigheden der litigieuze belasting — namelijk de omstandigheid dat het zelfs op wederingevoerde waren wordt toegepast, dat het niet op transitogoederen wordt geheven (met de statistiek wordt beoogd op de hoogte te komen van het werkelijk goederenverkeer) en dat het niet naar de waarde der ingevoerde of uitgevoerde goederen wordt vastgesteld — is van een protectionistisch recht geen sprake.
De voorziene vrijstellingen bevestigen dit gezichtspunt en met name uit de hoedanigheid en de aard der vrijgestelde waren blijkt, dat het statistiekrecht geenszins een douanerecht is.
Verzoekster merkt op, dat ook al wordt het statistiekrecht op alle — nationale en buitenlandse — waren geheven, nochtans in Italië vervaardigde en voor de binnenlandse markt bestemde waren niet zijn belast.
Voorts doet het feit, dat de heffing bijna op alle waren wordt toegepast, in het geheel niet af aan het belang der overtreding.
Het betoog, dat het statistiekrecht niet op transitogoederen en wèl op wederingevoerde waren wordt geheven en niet naar de waarde der waren wordt vastgesteld, is niet ter zake dienende omdat dit een en ander ook met douanerechten het geval kan zijn.
Volgens verzoekster levert het feit, dat het statistiekrecht niet alleen bij invoer van een bepaald produkt, doch ook bij uitvoer van dat produkt wordt geheven, een *dubbele* overtreding op.
Niet alleen zijn dat ingevoerde produkten op de binnenlandse markt ten opzichte van in den lande geproduceerde waren, doch ook deze laatste op de markt in de andere Lid-Staten ten opzichte van buitenlandse waren in het nadeel, aangenomen nog steeds dat geen en-

kele binnenlandse belasting met dit statistiekrecht overeenkomt.
Terecht heeft verzoekster dan ook bij haar onderzoek naar de werking van het litigieuze recht op (onderscheidenlijk) de invoer en de uitvoer gemeend dat hier van twee belastingen van gelijke werking als douanerechten sprake is.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat de Commissie zich ingevolge artikel 169 van het Verdrag tot het Hof van Justitie heeft gericht met het verzoek te verstaan dat de Italiaanse Republiek door heffing van een statistiekrecht op naar andere Lid-Staten uitgevoerde waren, de verplichtingen welke ingevolge artikel 16 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap op haar rusten niet is nagekomen;

2 dat dit verzoek er eveneens toe strekt dat het Hof zal verstaan dat de Italiaanse Republiek door een statistiekrecht te heffen op uit andere Lid-Staten ingevoerde waren waarop 's Raads verordeningen betreffende een aantal gemeenschappelijke ordeningen der landbouwmarkten van toepassing zijn, de verplichtingen op haar rustende ingevolge artikel 189 van het E.E.G.-Verdrag junctis de artikelen 21, lid 1, van verordening no. 120/67/EEG, 19, lid 1, van verordening no. 121/67/EEG, 13, lid 1, van verordening no. 122/67/EEG, 13, lid 1, van verordening no. 123/67/EEG, 22, lid 1, van verordening no. 804/68/EEG, 22, lid 1, van verordening no. 805/68/EEG, 23, lid 1, van verordening no. 359/67/EEG en 3, lid 1, van verordening no. 136/66/EEG niet is nagekomen;

Ten aanzien van het begrip heffing van gelijke werking

3 Overwegende dat volgens artikel 9 van het E.E.G.-Verdrag de Gemeenschap is gegrondvest op een douane-unie welke berust op het verbod in het verkeer tussen de Lid-Staten van douane-rechten en van alle heffingen van gelijke werking, alsook op de invoering van een gemeenschappelijk douanetarief voor hun betrekkingen met derde landen;

dat artikel 12 de invoering van nieuwe in- en uitvoerrechten of heffingen van gelijke werking en de verhoging van die, welke reeds van kracht zijn, verbiedt;

dat volgens de artikelen 13 en 16 de tussen de Lid-Staten bestaande douanerechten en heffingen van gelijke werking, zowel bij uitvoer als bij invoer, overeenkomstig de modaliteiten en in de termijnen door deze artikelen voorzien, moeten worden afgeschaft;

4 Overwegende dat het essentiële belang van de aldus omschreven verbodsbepalingen voldoende blijkt uit de plaatsing van deze artikelen aan het begin van het deel gewijd aan de grondslagen van de Gemeenschap, die van artikel 9 als eerste artikel van de titel over het vrije verkeer van goederen en die van de artikelen 12, 13 en 16 in de afdeling die handelt over afschaffing van de douanerechten;

dat deze verbodsbepalingen van zo groot gewicht zijn, dat het Verdrag iedere mogelijke leemte in de toepassing ervan heeft willen voorkomen, ten einde te vermijden dat de uitvoering zou worden ontdoken door maatregelen van douane-technische of fiscale aard;

5 dat aldus artikel 17 voorschrijft, dat de verbodsbepalingen van artikel 9 zelfs zullen worden toegepast op douanerechten van fiscale aard;

dat artikel 95, dat behoort tot het deel van het Verdrag getiteld „het beleid der Gemeenschap" en tot het hoofdstuk over „bepalingen betreffende de belastingen", er toe strekt om door middel van het verbod op ingevoerde waren hogere binnenlandse belastingen te heffen dan op de nationale produktie worden geheven, de inbreuken te vermijden die langs een fiscale omweg op de verbodsbepalingen zouden kunnen worden gemaakt;

6 Overwegende dat waar in het Verdrag douanerechten worden verboden, tussen goederen geen onderscheid wordt gemaakt naar gelang zij al dan niet met de produkten van het invoerende land concurreren;

dat met de afschaffing van belemmeringen van douanerechtelijke aard dus niet alleen is beoogd daaraan het beschermend karakter te ontnemen, doch dat het Verdrag, integendeel, aan het beginsel van opheffing van douanerechten en heffingen van gelijke werking, ter verzekering van het vrije verkeer van goederen, een algemene strekking en werking heeft willen toekennen;

7 dat uit dit stelsel als geheel en uit de algemene en volstrekte aard van het verbod van alle douanerechten in het goederenverkeer tussen de Lid-Staten, blijkt dat de douanerechten verboden zijn onafhankelijk van iedere overweging nopens het doel waarmede zij werden ingevoerd of de bestemming hunner opbrengsten;

dat dit verbod zijn rechtvaardiging vindt in de belemmeringen welke geldelijke lasten wegens grensoverschrijding — al mogen zij gering zijn — voor het goederenverkeer opleveren;

8 Overwegende dat de uitbreiding van het verbod van douanerechten tot heffingen van gelijke werking dient om het verbod der uit die rechten voortvloeiende handelsbelemmeringen aan te vullen en wel in dier voege dat het doeltreffend werkt;

dat men door deze beide elkaar aanvullende begrippen te bezigen heeft willen voorkomen dat in de handel tussen Lid-Staten enigerlei geldelijke last zou worden op-

gelegd wegens het overschrijden der grenzen van een Staat door goederen die in de Gemeenschap circuleren;

9 dat ten einde te kunnen vaststellen of een bepaalde heffing gelijke werking heeft als een douanerecht, deze werking dient te worden onderzocht uit het oogpunt van de doeleinden van het Verdrag, gelijk die zijn neergelegd in het deel, de titel en het hoofdstuk waarin de artikelen 9, 12, 13 en 16 zijn opgenomen en in het bijzonder in verband met het vrije goederenverkeer;

dat ongeacht benaming en structuur een eenzijdig opgelegde geldelijke last — ook al moge zij gering zijn — die wegens grensoverschrijding op nationale of buitenlandse goederen wordt gelegd en geen douanerecht is in eigenlijke zin, derhalve een heffing van gelijke werking in de zin van de artikelen 9, 12, 13 en 16 van het Verdrag oplevert, zelfs wanneer deze last niet ten behoeve van de Staat wordt geheven, geen enkele discriminerende of beschermende werking heeft en het belaste produkt niet met enige nationale produktie concurreert;

10 Overwegende dat uit het geheel dezer voorschriften en uit hun verband met de andere bepalingen van het Verdrag volgt dat het verbod van nieuwe douanerechten of heffingen van gelijke werking, gebonden als het is aan het beginsel van het vrije goederenverkeer, een wezenlijke regel is welke, onverminderd andere Verdragsvoorschriften, geen uitzonderingen lijdt;

11 dat te dien aanzien uit de artikelen 95 en volgende blijkt, dat het begrip van gelijke werking niet mede omvat belastingen welke op dezelfde wijze op gelijksoortige of vergelijkbare nationale produkten binnen de staat worden geheven, dan wel, bij gebreke van zodanige produkten, in het kader van een algemene binnenlandse belasting vallen of tot doel hebben om binnen de in het Verdrag getrokken grenzen zodanige binnenlandse belastingen te compenseren;

dat verder, ofschoon het niet is uitgesloten dat in sommige gevallen voor een bepaalde en werkelijk verleende dienst een daaraan evenredige tegenprestatie mag worden verlangd, zulks zich slechts in bijzondere gevallen zal voordoen, welke nooit tot ontduiking van de voorschriften der artikelen 9, 12, 13 en 16 van het Verdrag kunnen leiden;

Ten aanzien van de litigieuze belasting

12 Overwegende dat verweerster allereerst betoogt dat de Commissie het statistiekrecht ten onrechte heeft gesplitst in twee verschillende — respectievelijk de invoer en de uitvoer betreffende — rechtsfiguren zulks terwijl het rechtskarakter der litigieuze belasting naar haar wezenlijke inhoud diende te worden beoordeeld en niet door dezelve in twee verschillende belastingen uiteen te laten vallen;

dat haars inziens de omstandigheid dat het statistiekrecht al het grensoverschrijdend verkeer treft zonder dat tussen uitvoer en invoer of tussen nationale en buitenlandse waren wordt onderscheiden, op zichzelf reeds iedere mogelijkheid uitsluit aan de belasting eenzelfde werking als die van een douanerecht toe te kennen, aangezien geen enkele beschermende werking ten behoeve van de nationale produktie noch ook enige discriminerende werking kon optreden;

13 dat de Commissie daarentegen het litigieuze recht ontleedt in twee onderscheiden belastingen van gelijke werking als een bij invoer, respectievelijk bij uitvoer, geheven douanerecht, van welke rechten voorts, zij het in zeer geringe mate, een beschermende of discriminerende werking uitgaat;

14 Overwegende dat het bij de kwalificatie der litigieuze belasting naar verdragsrecht van geen belang is of zij als een enkele belasting wordt opgevat dan wel in twee verschillende belastingen — een bij uitvoer geheven recht enerzijds en een bij invoer geheven recht anderzijds — wordt ontleed;

dat de hierbedoelde belasting, doordien zij in het algemeen bij alle grensoverschrijding wordt geheven, de door het Verdrag beoogde wederzijdse penetratie bemoeilijkt en derhalve op het vrije verkeer van goederen eenzelfde werking heeft als een douanerecht;

dat het zeer gering percentage van de heffing aan haar kwalificatie naar de beginselen van het Verdrag niets afdoet, daar het Verdrag niet gedoogt dat bij de controle op de wettigheid dezer belastingen een procentuele maatstaf in de plaats wordt gesteld van de aan de aard der heffing ontleende criteria;

15 Overwegende dat de Italiaanse Regering voorts betoogt, dat het litigieuze recht de tegenprestatie voor een bewezen dienst zou vormen en uit dien hoofde niet onder de kwalificatie heffing van gelijke werking zou vallen;

dat haars inziens de hierbedoelde statistiek nauwkeurig de werkelijke goederenbewegingen en — bijgevolg — de wijziging van de marktsituatie moet registreren;

dat de absolute nauwkeurigheid der aldus verstrekte inlichtingen de importeurs een betere concurrentiepositie op de Italiaanse markt zou verschaffen, terwijl de exporteurs buitenlands eenzelfde voordeel genieten;

dat de bijzondere voordelen door die exporteurs en importeurs verkregen de rechtvaardiging zouden vormen voor een financiering van deze openbare dienst te hunnen laste en tevens het remuneratoir karakter van het litigieuze recht in het licht zouden stellen;

16 Overwegende dat de hierbedoelde statistieken voor het gehele economische leven, onder meer voor de bevoegde administratieve diensten van nut zijn;

dat ook al zouden zij meer in het bijzonder de concurrentiepositie van de importeurs en de exporteurs verbeteren, niettemin in casu sprake is van een voordeel dat een zo algemeen karakter draagt en welks schatting dermate onzeker is, dat de litigieuze heffing niet is te beschouwen als de tegenprestatie voor een bepaald en werkelijk verschaft voordeel;

17 Overwegende dat uit het vorenstaande blijkt, dat de litigieuze belasting, voor zoveel op de uitvoer geheven, met artikel 16 van het Verdrag in strijd is;

18 Overwegende, ten aanzien van het statistiekrecht op uit andere Lid-Staten ingevoerde waren waarop de verordeningen betreffende de gemeenschappelijke ordening der landbouwmarkten van toepassing zijn, dat de hiervoor aangehaalde bepalingen dezer verordeningen het heffen in de intra-communautaire handel van alle douanerechten of heffingen van gelijke werking verbieden;

dat de in voornoemde verordeningen gebezigde term „heffing van gelijke werking", die aansluit bij het begrip „douanerechten", aan de artikelen 9, 12 en 13 van het Verdrag is ontleend;

dat in die verordeningen niets erop wijst dat het in de bedoeling heeft gelegen aldaar aan deze term een andere strekking te geven dan daaraan in het raam van het Verdrag zelf toekomt, te minder nu deze verordeningen — met inachtneming van de bijzondere omstandigheden aan de invoering van een gemeenschappelijke markt voor landbouwprodukten eigen — de verwezenlijking nastreven der doelstellingen van de artikelen 9 tot en met 13 van het Verdrag waarvan zij de toepassing vormen;

19 dat deze verordeningen volgens artikel 189 van het Verdrag in al haar onderdelen verbindend en in elke Lid-Staat rechtstreeks toepasselijk zijn;

dat verweerster derhalve door in strijd met deze bepalingen te handelen, de ingevolge het Verdrag op haar rustende verplichtingen heeft geschonden;

Ten aanzien van de kosten

20 Overwegende dat volgens artikel 69, lid 3, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt veroordeeld;

dat verweerster in het ongelijk werd gesteld;

Gezien de stukken;
Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord partijen in hun pleidooien;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name op de artikelen 3, 9, 12, 13, 16, 38, 169 en 171;
Gelet op het Protokol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap;

HET HOF VAN JUSTITIE

verklaart voor recht:

1. dat de Italiaanse Republiek door op de uitvoer naar de andere Lid-Staten van de Gemeenschap de in artikel 42 van het decreet van de President van de Republiek, no. 723, van 26 juni 1965 voorziene belasting te heffen de ingevolge artikel 16 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen;

2. dat de Italiaanse Republiek door op de invoer uit andere Lid-Staten de in artikel 42 van het decreet van de President van de Republiek, no. 723, van 26 juni 1965 voorziene belasting te heffen, de verplichtingen op haar rustende ingevolge artikel 189 van het Verdrag en de artikelen 21, lid 1, van verordening no. 120/67/EEG, 19, lid 1, van verordening no. 121/67/EEG, 13, lid, van verordening no. 122/67/EEG, 13, lid 1, van verordening no. 123/67/EEG, 22, lid 1, van verordening no 804/68/EEG, 22, lid 1, van verordening no. 805/68/EEG, 23, lid 1, van verordening no. 359/67/EEG en 3, lid 1, van verordening no. 136/66/EEG, niet is nagekomen;

3. veroordeelt verweerster in de kosten van het geding;

4. wijst af het meer of anders gevorderde.

Aldus gewezen te Luxemburg op een juli negentienhonderdnegenenzestig.

Lecourt Trabucchi Mertens de Wilmars
Donner Strauß Monaco Pescatore

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op een juli negentienhonderdnegenenzestig.

De Griffier
A. Van Houtte

De President
R. Lecourt